

CÜMLENİN ÖGELERİ

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinin öge sayısı diğerlerinden fazladır?

- A) Düşündüğü her şeyi herkes dile getirmeyi denemeli.
- B) Eline aldığı hamur parçalarını inanılmayacak bir hızla biçimlendiriyordu.
- C) Dağınık saçlarını bir çırpıda toplayarak konuşmasına devam etmişti.
- D) İlkokuldayken, resimlerimi duvarlara asarak anneme küçük bir sergi açmışım.

2. "Sokağın köşesindeki ağaçtan sevimli, küçük bir kuş aniden aşağıya düştü" cümlesinin ögeleri hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

- A) Dolaylı tümleş - özne - zarf tümleş - zarf tümleş - yüklem
- B) Dolaylı tümleş - özne - zarf tümleş - dolaylı tümleş - yüklem
- C) Özne - zarf tümleş - dolaylı tümleş - yüklem
- D) Dolaylı tümleş - özne - dolaylı tümleş - dolaylı tümleş - yüklem

3. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin öznesi bir ad tamlamasıdır?

- A) Mutlu insanlar, bütün meşakkatlerine ve sıkıcı yanlarına rağmen hayata gülümser.
- B) İyi yaşamak, her ne kadar bunu zorlaştıran pek çok sebep olsa da, her zaman mümkündür.
- C) Akıllı insan, enerjisini güzel işler peşinde koşturarak harcadığını için hayatını mahvetmez.
- D) Çevre kirliliği, duyarsızlıklarımız güzünden günbegün artarak her gün biraz daha hayatı tehdit ediyor.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "ya... ya" bağlacı dolaylı tümleşleri (yer tamlayıcıları) birbirine bağlamaktadır?

- A) Seni son gördüğümde bu yana öyle sanıyorum ki ya altı ya yedi yıl geçti.
- B) Uzun ve yorucu geçen bir dönemden sonra tatilimizi ya deniz kenarında ya yaylada geçireceğiz.
- C) Akşamları biraz dinlenmek biraz da ruhuna nefes aldirmek için ya kitap okur ya bir şeyler izler.
- D) Ya kendisi ya avukatı bugün resmî daireler kapanmadan bu belgeyi mutlaka imzalamalıdır.

"Beni uzun süre süzdükten sonra birdenbire, yardım etmek için elinden geleni yapacağını bağırarak söyledi."

5. Yukarıdaki cümlelerin nesnesi vurgulu hale getirilmiş olsaydı hangisi yüklemden önce gelirdi?

- A) Beni uzun süre süzdükten sonra
- B) bağırarak
- C) yardım etmek için elinden geleni yapacağını
- D) birdenbire

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ögelere ayırmada bir yanlışlık yapılmamıştır?

- A) Türkiye'de / nüfus planlaması konulu toplantıyı izlemek için / Aksaray'a / gelmişler.
- B) Yazarların üstünde durduğu / insanların kardeşliği düşüncesi / herkesçe / benimsenmeli.
- C) Uzun bir yolu / yaya olarak yürümenin / yaşlılar için zor olduğunu / söyledi.
- D) Haftada iki gün hastaneye gitmek gibi bir derdi olmadığına / seviniyordu.

CÜMLENİN ÖGELERİ

"Onun romanlarında iyi ile kötü, akıllı ile beceriksiz karşı karşıyadır."

7. Bu cümle ile öge sıralanışı bakımından özdeş (aynı) olan cümle aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bursa Ovası'nda her bahar nergisler erkenden
- B) Küçük dere, üzerini örten buz tabakasının altında şırıl şırıl akıyordu.
- C) Yeşil söğütlerin, çiçekli bahçelerin arasında güzelim Nilüfer Çayı akardı.
- D) Bu ırmağın kenarına balık tutmak için epey insan gelirdi.

8. "Arşivlemek, saklamak... Belirli bir alanda yetişmiş insanlarımızı ve onların değerli ürünlerini gelecek kuşaklara aktarmak gibi bir görevin önemini kavrayamadık." cümlesinde altı çizili kısımla öge bakımından özdeş bir kullanım, aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Bugün olduğu gibi İlkçağda da bu yöreyi varlıklı kılan Toroslardı.
- B) Önceleri yazınsal türlerin en etkilisinin roman olduğunu sanıyordum.
- C) Yazdıklarım çok büyük bir ilgi gördü ve çeşitli sahnelerde oynandı.
- D) Kitapta Çukurova yöresi ve bu yörede yaşayanların birbiriyle olan ilişkileri ele alınıyor.

9. Aşağıdaki dizelerin hangisinde zarf tümleci kullanılmamıştır?

- A) Eviniz kutu gibi küçük bir evdi.
Sarmaşıklerle balkonu örtük bir evdi.
- B) Ürkek tayların su içişi gibi,
Gezinir gözlerim çarşılarımda.
- C) Sabırla sağılan yırtık kalbimde,
Sessiz sayhalarla* çağırıldım seni.
- D) Geceleyn bir ses böler uykumu.
İçim ürpermeyle dolar: Nerdesin?

* Sayha: Çığlık

10. Aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı, özne de yüklem de değildir?

- A) - Bu resmi hangi öğrenci yapmış?
- En ön sırada oturan.
- B) - Odaya geldiğimde ne okuyordunuz?
- Kitap.
- C) - Bu güzel haberi size kim verdi?
- Türkçe öğretmeni.
- D) - Elindeki o kitap kimin?
- Selim'in.

(I) Tam bilgisi olamayanlar, bu dağlarda kızakla yolculuğun ne kadar zor olduğunu tahmin edemezler. (II) Bu hayvanlar, kızağa bağlandıkları andan itibaren ileriye atılırlar. (III) Hiç sonu gelmeyecekmiş hissini uyandıran ormanda tam üç gün yol aldık. (IV) Büyük bir ağacın altına kamp kurduğumuzda hiçbir hareket yapamayacak kadar yorulmuştum.

11. Yukarıdaki cümlelerin hangilerinde yer tamlayıcısı (dolaylı tümleç) yoktur?

- A) I – IV
- B) I – II
- C) I – III
- D) III – I

1. Sen bu geminin kaptanı mısın?
2. Kaptanı mı çağırtdın?
3. Kaptan mı geliyor?
4. Kaptan yarın mı gelecek?

12. Numaralanmış cümlelerin hangisinde öğrenilmek istenen ögeler sırayla verilmiştir?

- A) Yüklem – özne – zarf tamlayıcısı – nesne
- B) Nesne – yüklem – özne – yer tamlayıcısı
- C) Yüklem – nesne – özne – zarf tamlayıcısı
- D) Özne – nesne – yüklem – zarf tamlayıcısı

"Sabır ve zaman; işte benim bahadır Çyigit) askerlerim." (Tolstoy)

Cevap Anahtarı: 1. D 2. B 3. D 4. B 5. C. 6. D 7. C 8. B. 9. A 10. B 11. A 12. C